

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА

**РЕФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

МАТЕРІАЛИ
IV Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 21–22 травня 2020 року)

У двох частинах

Частина 1

Суми
Сумський державний університет
2020

області;

г) розпочати проведення інвентаризації земель лісогосподарського призначення та отримати документи, які підтверджують право користування ними.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Макаренко С. С. Оцінка діяльності лісового господарства України у контексті вимог часу. *Економіка і суспільство*. 2018. № 19. С. 472-483. URL: http://economyandsociety.in.ua/journal/19_ukr/72.pdf.
2. Офіційний сайт державного агентства лісових ресурсів України. URL: <http://dklg.kmu.gov.ua/forest/control/uk/index>.
3. Антоненко І. Лісоресурсний комплекс: проблеми та напрями розвитку. *Економіст*. 2011. № 4 (квітень). С. 56–58.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ – ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОЇ ТЕРИТОРІЇ В УКРАЇНІ

Білик Г. В.

*Студентка III курсу ННІ права
Сумського державного університету
Науковий керівник: Думчиков М.О.
к. ю. н., асистент кафедри КПДС ННІ права
Сумського державного університету*

«Зелений туризм» стає все більш модним явищем у світі. Україна не стала виключенням. Останнім часом на території нашої країни активно розвивається сільський, чи так званий ще аграрний туризм, який полягає у відпочинку в колоритному селі зі своїми традиціями, обрядами, веселощами та історіями. Також він може проходити на фермерському господарстві, де можна стати ближче до природи та сповна насолодитися мальовничими пейзажами.

У більшості країн світу, такий вид туризму виступає як невід’ємна частина комплексу соціально-економічного розвитку села, що допомагає вирішити доволі велику кількість питань, бо така доволі специфічна форма відпочинку, на перший погляд, надає змогу розкрити весь культурний, природний потенціал села, а тим самим і підняти матеріальний, адже питання фінансування сільської місцевості завжди виступає гострою проблемою для державного бюджету. Таким чином, ми маємо змогу отримати більш автономні села, готові фінансуватися власним коштом. Щодо умов для туристів, то до таких турів можуть включатися прогулянки верхи по місцевості, природничі подорожі,

святкування визначних свят, та проведення місцевих забав. При цьому, проживання, харчування та обслуговування таких туристів пропонує звичайна сільська родина, що по суті тільки підвищує рівень колориту такої подорожі.

Варто визначити і загальне поняття «сільського зеленого туризму», адже будь-які неточності чи недоречності, можуть привести до хибного загального уявлення з надання властивостей, які можуть і не мати ніякого відношення до нього. Поняття «сільський зелений туризм» є багатофункціональним, комплексним та системним явищем, яке активно поширюється у господарському житті аграрних територій та сприяє їх економічному та соціальному розвитку в Україні. Загальний розвиток інфраструктури не вимагає значних капіталовкладень, адже базується на автентичності звичайного побуту українського села, а тому не потребує значних інвестицій [4].

Перейдемо до наступного важливого аспекту в розрізі знайомства з сільським туризмом, а саме ознайомлення з поняттям особистого селянського господарства, яке знайшло своє визначення в Законі України «Про особисте селянське господарство» та являє собою господарську діяльність, яка проводиться без створення юридичної особи фізичною особою індивідуально або особами, які перебувають у сімейних чи родинних відносинах і спільно проживають, з метою задоволення особистих потреб шляхом виробництва, переробки і споживання сільськогосподарської продукції, реалізації її надлишків та надання послуг з використанням майна особистого селянського господарства, у тому числі й у сфері сільського зеленого туризму [2].

Отже, сільський зелений туризм, як сфера діяльності, формується на основі особистого селянського господарства, а значить ним забезпечується та розвивається відповідно на власний розсуд власником чи власниками такого господарства.

Важливим кроком на шляху до врегулювання будь-якої сфери діяльності завжди виступає сильна нормативно-правова база. В Україні в сфері зеленого туризму її складають наступні нормативно-правові акти:

- Закон України «Про туризм»;
- Закон України «Про особисте селянське господарство»;
- постанова Кабінету Міністрів України від 15.03.2006 № 297 «Про затвердження Порядку надання послуг з тимчасового розміщення (проживання)»;
- постанова Кабінету Міністрів України від 29.07.2009 № 803 «Про встановлення категорій готелям та іншим об'єктами, що призначаються для надання послуг з тимчасового розміщення (проживання)» [3].

Однак для подальшого позитивного розвитку сфери відпочинку в сільській місцевості необхідно внести відповідні доповнення в діюче законодавство та вийти із

законодавчою ініціативою щодо створення всеохоплюючої нормативної бази з цього питання, бо станом на сьогодні питання врегулювання туристичного напрямку залишається відкритим. У Законі України «Про туризм» ми маємо лише посилання на існування такого виду туризму як внутрішнього, сільського, екологічного (зеленого) туризму [1].

Щодо історії, то в Україні розвиток такого туризму розпочався доволі давно. Свій початок він бере з 1996 року коли була створена Спілка Сприяння розвитку сільського зеленого туризму. До сьогодні дана організація діє на основі Статуту, в якому зазначається, що вона є добровільною неприбутковою всеукраїнською громадською організацією, а її метою виступає добровільне об'єднання фізичних осіб для захисту та задоволення суспільних, економічних, культурних та соціальних інтересів шляхом сприяння розвитку сільського зеленого туризму, розвитку села і територіальних громад, яка також має підрозділи по всій Україні [5].

Станом на сьогодні, в умовах активної європейської інтеграції, Угодою про Асоціацію між Україною та Європейським Союзом передбачається укладення договорів двостороннього співробітництва з питань розвитку сільської місцевості, зокрема і піднімаються питання сільського зеленого туризму між областями України та адміністративно-територіальними одиницями держав - членів ЄС. Передбачається допомога в організації та проведенні тренінгів для сільського населення, відповідних конференцій, засідань за круглим столом, семінарів із залученням експертів ЄС, організація навчальних поїздок до держав - членів ЄС [3].

Обов'язок забезпечення взаємодії всіх учасників туристичної діяльності на селі покладається на державу в особі місцевих органів виконавчої влади. Адже тільки безпосередньо державне управління зможе налагодити системний механізм управління даними суспільними відносинами. Таким чином, для збереження екології довкілля була розроблена система екологічного маркування садиб (так звана екологічна сертифікація) під назвою «Зелена садиба», яка стала членом Європейської федерації сільського та фермерського туризму EUROGITES [5]. Однак розвиток такого туризму в Україні відбувається доволі повільно. У певній мірі це пов'язано з відсутністю прямої схеми контакту та побудови певних відносин між туристами та власниками селянського господарства.

Таким чином, відкритим залишається питання врегулювання відносин та розробка чіткої системи регулювання з боку держави сфери сільського туризму. Тому, головним завданням виступає пряма координація органів державної влади та громадських організацій, підприємств для підвищення ефективності рівня розвитку даного виду

туризму в Україні. В умовах теперішньої економічної кризи, дуже важливо врегулювати партнерські відносини влади з бізнесом та професійними організаціями, що дасть змогу не просто зробити туризм розвагою на один день, а розробить цілу систему покращення сучасного становища, так, щоб сільський туризм в нашій державі мав своє майбутнє: збільшувався попит на такі послуги серед туристів, села мали змогу розвиватися та ставати матеріально забезпеченими.

Тому для зміни ситуації, що склалася необхідним є вдосконалення системи механізму регулювання сфери туризму з урахуванням досвіду країн, де вже є сильна система управління туристичної галузі, а також сформулювати нові стандарти підходів до стратегії соціальної та економічної ситуації з погляду встановлення та подальшого розвитку туристичного комплексу на державному та місцевому рівнях.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про туризм: Закон України від 15.09.1995 р. № 324/95-ВР / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 26.03.2020).
2. Про особисте селянське господарство: Закон України від 15.05.2003 р. № 742-IV / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/742-15> (дата звернення: 26.03.2020).
3. Сільський туризм. Інформаційно-аналітичний портал АПК України. 2019. URL: <https://agro.me.gov.ua/ua/napryamki/rozvitok-silskih-teritorij/silskij-turizm>.
4. Степанов В. Ю. Сільський зелений туризм в Україні: проблеми та перспективи. *Регіональне управління та місцеве самоврядування*. 2018. 1(53). URL: <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/apdu/2018-1/doc/3/02.pdf>.
5. Офіційний сайт ГО «Спілка сільського зеленого туризму України». URL: <https://www.greentour.com/ua> (дата звернення: 26.03.2020).

ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ПРОБЛЕМИ ЕКОЛОГІЧНОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ

Чурилова Т. М.

*к. ю. н., доцент, доцент кафедри МСПЦПД ННІ права
Сумського державного університету*

Право на безпечне для життя і здоров'я довкілля, яке закріплене у ст. 50 Конституції України є одним із фундаментальних природних прав людини. Реалізація